

DŹWIGNIA

CZASOPISMO

poświęcone sprawom społeczno-gospodarczym

a w szczególności

sprawom krajowego przemysłu i handlu

tudzież polityce agrarnej i handlowej.

Rok I. 1894.

Redakcya
we Lwowie Plac Maryacki
liczba 8.

Wychodzi we Lwowie dwa razy na miesiąc
w 3-ch oddziałach, z których 2-gi stanowi
„Organ kraj. Tow. kupców i przemysłowców".
Przy „Dźwigni" wychodzi stały dodatek miesięczny:
„Szkolnictwo przemysłowe i handlowe",
tudzież dodatki okolicznościowe.
Wydawca i odpowiedzialny redaktor *Zygmunt Korosteński.*
Lwów, 27. Listopada 1894.

Nr. 15. — Listopad.

Administracya
we Lwowie, Plac Maryacki
liczba 8.

PRENUMERATA z PRZESYŁKĄ WYNOSI:

	półrocznie		półrocznie
W Austro-Węgrzech .	2 zł. w. a.	We Francyi i krajach unii łacińskiej	5 fr.
„ Rosyi pod kowertą .	2 rs. 50 k	„ Stanach Zjednoczon .	1 dol.
„ Niemczech . . .	4 marki		

Zeszyty pojedyncze do nabycia w biurach gazet i księgarniach po **15** ct.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACYA
za opłatą: za całą stronicę 16 zł., — za 1/2 str. 8 zł., — za 1/4 str. 4 zł., — za 1/8 str. 2 zł., — za 1/16 str. 1 zł., — za 1/32 50 ct.
Dla prenumeratorów i korespondentów „Dźwigni", dla zamawiających więcej ogłoszeń, tudzież dla członków kraj. Tow kupców i przemysłowców udziela się 25 do 50 procent opustu.

I. Zjazd kupców polskich z pod zaboru pruskiego w Poznaniu 11. listopada 1894.

Poznań, 11. listopada 1894.

Wydany przez komitet prac przedwstępnych apel zgromadził dziś w Poznaniu w sali hotelu Wiktorya około 250 kupców, Polaków z wszystkich stron Księstwa, Prus Zachodnich, Szląska i innych części Niemiec.

O godz. 4-tej po południu zagaił posiedzenie kupiec do sejmu pruskiego p. *Władysław Jerzykiewicz* z Poznania serdeczną przemową, w której zapoznał zebranych z głównym celem Zjazdu. Przewodniczącym Zjazdu obrano jednogłośnie kupca i posła do parlamentu p. K. Kubickiego ze Środy.

Na zastępcę powołano Dr. Kusztelana, dyrektora banku z Poznania, na sekretarzy pp. B. Kasprowicza z Gniezna, P. Olmianowskiego z Poznania, Grabowskiego z Gdańska i Zboralskiego z Pleszewa; na ławników Tad. Marwega z Drezna, Hulewicza z Ostrowa, Oberfelda z Poznania, Janickiego z Gdańska, Hubińskiego z Wrocławia i dyrektora Więckowskiego z Poznania. Po ukonstytuowaniu się w ten sposób zjazdu i załatwieniu tem samem dwu pierwszych punktów porządku dziennego, odczytał przewodniczący dalsze punkta porządku dziennego, a mianowicie:

3) Sprawozdanie komisyi z pracy dotyczasowej
4) Przyjęcie ustaw związku kupców.
5) Przyjęcie członków.
6) Wybór zarządu.
7) Wolne wnioski.
8) Zamknięcie zjazdu.

Zdając sprawę z czynności dotychczasowej zaznaczył poseł Kubicki, iż założenie związku kupców w zaborze pruskim uważa za konieczność. — Szykują sie na huczne przyjęcie Was w Poznaniu 1895

Myśl takiego związku poruszoną została — jak to już poprzednio pisaliśmy — w towarzystwie kupców i młodzieży kupieckiej w Gnieźnie za inicyatywą przewodniczącego tego Towarzystwa p. B. Kasprowicza. Na zebraniu w Gnieźnie, wybrano komitet z 11-stu celem wypracowania statutów i zwołania Zjazdu do Poznania. Komitet ten ze-

brał się dnia 11. marca b. r. w Poznaniu i wypracował tam statuty projektowanego związku. Dnia 27. lipca b. r. poddano jeszcze raz te statuty pod dyskusyę, a dnia 24 października b. r. przejrzano je po raz drugi i poczyniono odpowiednie zmiany.

Nad sprawą Związku i statutami rozpoczęła się ożywiona dyskusya. Zebrani dość licznie kupcy miasta Poznania, starali się przez swych mowców p. p. Biskupskiego, dyrektora Więckowskiego, Weynera i Jedwabskiego, przekonać kupców z prowincyi, że najwygodniej im będzie, jeżeli skupią się pod skrzydła istniejącej w Poznaniu jeszcze od czasów króla Batorego korporacyi kupców chrześciańskich. Reprezentant tejże korporacyi, dyrektor Więckowski przyrzekał poczynić wszelkie ustępstwa dla członków zamiejscowych, jeżeli wstąpią do korporacyi kupieckiej w Poznaniu.

Projekt ten naraziłby jednak na faktyczne i prawne przeszkody, jak to wykazali bardzo dobrze mecenasi Czypicki z Koźmina i Chrzanowski z Poznania.

Po $1^1/_2$ godzinnych wreszcie obradach nad tą kwestyą postawił p. W. Zboralski z Pleszewa następujący wniosek, zredagowany przez p. Grabskiego z Gdańska:

»Zebranie stanowi w dniu dzisiajszym uchwalenie statutów Związku kupców, przyjęcie ich i polecenie mającemu się wybrać Zarządowi, aby pertraktował z korporacyą kupców chrześcijańskich o ewentualne zlanie się w jedno ciało.«

W ten sposób znaleziono drogę wyjścia i wniosek powyższy jednogłośnie przyjęto.

Projekt ustaw, który poniżej podajemy przyjęto *en bloc*, poczem nastąpiła 10 minutowa pauza podczas której zapisali się nowo zaciężni członkowie w liczbie 121. Wtedy przystąpiono do wyborów wydziałowych:

Jako takich wybrano:

Prezesem, dyrektora banku przemysłowego p. Michała Więckowskiego, zastępcą W. Zboralskiego z Pleszewa, skarbnikiem Stanisława Pfitznera z Poznania, a jako radnych powołano p. p. B. Kasprowicza i Wł. Wierzbickiego z Gniezna, Karola Hulewicza z Ostrowa, M. Madalińskiego ze Śremu, St. Gogę z Chełmży, Kajetana Ignatowicza z Poznania.

Po załatwieniu kilku spraw mniejszej wagi i wolnych wniosków, odczytano nadeszłe telegramy od: braci Polaków z Bochum, pana prof. Lindnera, dawniejszego dyrektora szkoły kupieckiej w Poznaniu, F. Filipowicza z Hamburgi, Ant. Weltza.

Głośnym i serdecznym, radości pełnym okrzykiem »Niech żyją« przyjęto telegram nadeszły ze Lwowa, od Krajowego Towarzystwa kupców i przemysłowców, oraz Redakcyi »Dźwigni.«

Na wniosek dyrektora p. Więckowskiego trzykrotnym okrzykiem »Niech żyją« podziękowali zebrani kolegom swym pp. posłom K. Kubickiemu ze Środy i Wł. Jerzykiewiczowi z Poznania za trudy i prace podjęte w przeprowadzeniu przedwstępnych prac komitetu i prowadzeniu dzisiejszego zebrania.

Na tem zamknięto pierwszy Zjazd kupców polskich z pod zaboru pruskiego.

Zjazd ten był żywem świadectwem rozwoju kupiectwa polskiego, zebraniem sił młodych, wychowanych na zasadach zdrowej, a rozsądnej demokracyi.

„Wehe“.

Zsechanie się i pęcznienie drewna.

Podług rozprawy Inżyniera * o »własnościach drewna«.

Kwestya zsechania się i pęcznienia drewna jest rzeczą ważną zarówno dla przemysłowców z dziedziny przemysłu drzewnego, jako też dla składów drzewa; dlatego też podajemy tu wyciąg z obszerniejszej nieco rozprawy o »własnościach drewna“.

Będąc ciałem porowatem, gąbczastem — drewno, nasycane wilgocią, pęcznieje, zwiększa swoję objętość. Odwrotnie ma się rzecz, gdy drewno z jakichkolwiek powodów traci zawartą wodę; wtedy się jego objętość zmniejsza, a drewno — mówimy — zsecha się. Kto się uważnie przypatrzy pęcznieniu i zsechaniu się drewna, wnet pozna, że nie w każdym kierunku zjawiska te występują w jednakowym stopniu, nawet na tym samym kawałku drewna; wówczas powiadamy, że się drewno paczy. Jeżeli nie pozwolimy, aby się drewno wypaczyło i przytwierdzimy je silnie do stałej podstawy, wtedy ono popęka, zwłaszcza, gdy siły, występujące wskutek paczenia, większe są aniżeli spójność, narażonych na ich działanie włókien. Ponieważ zawartość wilgoci w drewnie ciągle się zmienia i zależy nie tylko od stopnia wilgoci powietrza, ale i od miejsca, w którem się wyrób drewniany znajduje, przeto pęcznienie, schnięcie, a przy wielkich i niekorzystnych dla drewna zmianach ciepłoty i wilgoci także pękanie odbywa się prawie bez przerwy. Miara, o ile się drewno zsecha, zależy od rodzaju drewna, jak nie mniej od kierunku, w którem zsechanie się uważamy.

Zsechanie się drewna w procentach:

Rodzaj drewna	w kierunku włókien	w kierunku poprzecznym	
		wzdłuż promieni rdzennych	na obwodzie słojów
Buczyna	0·10 — 0·34	2·3 — 6	5·0 — 10·4
Dębina	0·28 — 0·44	1·1 — 7·5	2·5 — 10·6
Grabina	0·2 — 1·5	4·3 - 6·8	6·2 — 11·1
Grusza	0·23	2 9 — 3·9	5·5 — 12 7
Jasion	0·19 — 0·82	0 5 — 7·8	2·6 — 11·8
Jawor	0·06 — 0·2	2 0 — 5 4	4·1 — 7·3
Jodła	0·086 — 0·122	1·7 — 4·82	4·1 — 8·13
Mahoń	0·11	1·09	1·79
Modrzew	0·013 — 0·282	0·3 — 7·3	1·4 — 7·1
Orzech	0·223	2·6 — 8 2	4·0 — 17·6
Sosna	0·008 — 0·201	0·6 — 3 8	2·0 — 6·8
Świerk	0·076	1·1 — 2 8	2·0 — 7·3
Topola	0·068 — 0·62	1·2 — 4 2	2·8 — 9·8
Wiąz	0·014 — 0·63	1·2 — 4·6	2·7 — 8·5

Z załączonej tabliczki okazuje się jasno, że zsechanie się w kierunku długości czyli w kierunku włókien drewna jest bardzo małe tak, iż dla celów zwykłych pominąć je można; znacznie większem jest ono w kierunku promieni rdzennych, a jeszcze dwa do trzech razy większe w kierunku obwodu czyli na obwodzie słojów. W ogólności zsechanie się jest tem mocniejsze, im łatwiej drewno oddaje wilgoć; dlatego też zsecha się mocniej na powierzchni, jak w środku; drewno w pełnym soku zsecha się z początku nieznacznie, dopiero później zaczyna się ściągać co raz szybciej.

(Dokończenie nastąpi).

Prowincyonalna wystawa przemysłowa w Poznaniu.

1. Cel wystawy.

Wystawa ma na celu uwidocznienie rozwoju, zdolności wykonania i postępu w rzemiośle, przemyśle i sztuce, oraz pobudzenie do dalszego rozwoju; zapewnienie dotychczasowych źródeł zbytu i zjednania nowych.

2. Otwarcie i trwanie wystawy.

Wystawa zostanie otwartą w niedzielę dnia 30 maja 1895 r. o godzinie 12 w południe i ma trwać wedle tymczasowej uchwały przez 8 tygodni z zastrzeżeniem przedłużenia jej.

3. Zakres terytoryalny wystawy.

Wystawa nie ogranicza się na same tylko produkta Wielkiego Księstwa Poznańskiego, wystawcy jednakże z innych prowincyi muszą mieć zastępców mieszkających w prowincyi poznańskiej.

4. Przypuszczenie i wykluczenie.

W sprawie przypuszczenia przedmiotów do wystawy zameldowanych rozstrzyga zarząd odnośnej grupy, przeciw którego wyrokowi można wnieść zażalenie do Komitetu wystawy. Przedmioty łatwo zapalne, cuchnące i wstręt wzbudzające, oraz nieodpowiedne wykluczają się z wystawy; również będą wykluczone i takie produkta, które z powodu znacznych niedomagań w wykonaniu zostaną uznane jako niestosowne do wystawy.

5. Zgłoszenia się.

Zgłoszenia przedmiotów na wystawę muszą nastąpić wcześnie, a najpóźniej do 1 października 1894 r. na arkuszach w podwójnym odpisie, przez Komitet wystawy wydanych.

Wystawcy, mający zamiar w kilku grupach wystawę urządzić, muszą dla każdej grupy po dwa arkusze wręczyć.

Komitetowi przysługuje prawo przedmioty skutkiem omyłki do niewłaściwej grupy zameldowane odstawić do właściwej.

Spóźnione zgłoszenia mogą być tylko o tyle uwzględnione, o ile miejsce starczy.

6. Ceny miejsc.

Za miejsce płacić się będzie przez cały przeciąg wystawy:

1. Cena minimalna wynosi 20 marek.
2. W zamkniętej i pokrytej przestrzeni opłaca się:
   a) obszar powierzchni:
   za pierwsze 10 metrów kwadratowych obszaru po 20 marek za metr kwadratowy, za dalsze 11 do 50 metrów kwadratowych obszaru po 15 marek za metr kwadratowy, po nadto po 10 marek za metr kwadratowy obszaru:
   b) przestrzeń na ścianie albo suficie:
   za 1 do 10 metrów kwadratowych włącznie po 10 marek za metr kwadratowy, za każdy dalszy metr kwadratowy po 8 marek.
3. W przestrzeni otwartej dachem pokrytej:
   a) obszar powierzchni:
   za 1 do 10 metrów kwadratowych obszaru po 12 marek za metr kwadratowy, za każdy dalszy metr kwadratowy po 9 marek;
   b) przestrzeń na ścianie albo suficie:
   za 1 do 10 metrów kwadratowych po 7 marek za metr kwadratowy, za każdy dalszy metr kwadratowy po 5 marek.
4. Na otwartem miejscu:
   za 1 do 10 metrów kwadratowych obszaru po 5 marek za metr kwadratowy, za każdy dalszy metr kwadratowy po 4 marki.

Każdy zaczęty metr kwadratowy będzie się liczył jako cały.

(Dokończenie nastąpi).

Kronika Dźwigni, oraz kraj. Tow. kupców i przemysłowców.

Komitet obywatelski, na którego czele stanęli pp. August Gorayski z Moderówki, Jan Götz Okocimski z Okocima i fabrykant Leon Zieleniewski z Krakowa; zawiązał się w Krakowie celem uczczenia p. Dr. Marchwickiego przez ofiarowanie mu daru honorowego od przemysłowców i rękodzielników całego kraju, w uznaniu zasług, jakie na stanowisku dyrektora wystawy krajowej położył dla przemysłu i rękodzieł krajowych. Wymienieni panowie zwrócili się do przemysłowców i rękodzielników w całym kraju z wezwaniem do datków na dar honorowy.

Komisya reambulacyjna w sprawie projektu, przedłożonego przedłożonego przez Władysława hr. Zamoyskiego, o przeprowadzenie trasy dla wąskotorowej kolei lokalnej z Chabówki przez Nowy Targ do Zakopanego, zbiera się dziś o godz. $1^1/_2$ po południu na stacyi w Chabówce i urzędować będzie d. 28 b. m. o godz. 11 przed południem w biurze starostwa w Nowym Targu, zaś d. 30 b. m. o godz. 9 rano w urzędzie gminnym w Zakopanem.

Poczty w całej Europie rozesłały w roku zeszłym (1893) ogółem 4,851.165.138 listów i kart korespondencyjnych. Trzecia część tej blisko pięciomiliardowej sumy przypada na Anglię i Francyę; — dalej idą Niemcy 984,404.170; — Rosya 198.588.637; Włochy 178.058.869; Austro-Węgry 121,107.460; Belgia 121,556.286; Hiszpania 111,937.564; — Szwajcarya 53,857.420; — Dania 46,629.968 listów i kart korespondencyjnych itd.

Wystawa ogrodnicza złocieni odbyła się w Krakowie w dniach od 16 do 18 b. m. w sali Towarzystwa strzeleckiego.

Wystawa zajęła trzy sale Tow. strzeleckiego. W pierwszej sali pomieszczono w kilku partyach okazy chryzantemów, przygotowane przez zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców. W sali głównej na trzech głównych klombach i dwóch bocznych, w kątach sali ułożonych, mieszczą się okazy, przygotowane przez ogrodników tutejszych pp. Tenglera, Maleckiego i Freege'go, tudzież przez zarząd ogrodów hr. Potockich w Krzeszowicach.

Co do ilości wyhodowanych gatunków wiódł prym p. Jakób Tengler, który wystawił 70 gatunków tych kwiatów. Najpiękniejsze chryzantemy w ilości 46 gatunków wystawił p. Ludwik Freege.

W ostatniej z sal pomieszczono dodatkową wystawę pomologiczną, obejmującą wyborne okazy jabłek. W kilku grupach znajdujemy tutaj najrozmaitsze próby jabłek i gruszek, przeważnie z naszego kraju i klimatu. Piękne w tym dziale okazy nadesłała p. Olimpia Jankowska z Tomaszowa w Królestwie Polskiem i zarząd dóbr krzeszowickich. W osobnej grupie umieścił komitet próby jabłek, które najlepiej nadają się do hodowli w naszym kraju.

SPRAWY RĘKODZIELNICZE.

Dodatek do „Dźwigni“.

Z obrad V. Wiecu rękodzielników we Lwowie.

(Ciąg dalszy)

Reforma ustawy przemysłowej.

Sekcya I. ukonstytuowała się, wybierając przewodniczącym L. Biskupskiego, zastępcą S. Ciuchcińskiego, a sekretarzami W. Flaczyńskiego i F. Ohlego.

Na porządku dziennym tej sekcyi były trzy sprawy, mianowicie: sprawa reformy ustawy przemysłowej; 2) sprawa ubezpieczenia majstrów i ich rodzin i 3) ustanowienia fachowych inspektorów rękodzielniczych.

Referat pierwszej sprawy objął był Michał Walichiewicz. — Referent wykazał wady w licznych punktach ustawy przemysłowej z 15 marca 1883 i zawiązując rzecz do uchwał IV. Wiecu, przedstawił zebranym projekt zmian w ustawie przemysłowej.

Oto najważniejsze z proponowanych zmian:

Do §-fu 1. — Wykaz rzemiosł ma być ustalony w drodze ustawy. Od dowodu uzdolnienia należy uczynić zawisłem wykonywanie rękodzieł.

Do §-fu 3. — Stow. zarobkowym i gospodarczym, założonym na podstawie ustawy z 29 kwietnia 1888 Nr. 70 tylko w tym razie powinno być dozwolone prowadzenie przemysłu rękodzielniczego, jeżeli są stowarzyszeniami przemysłowemi po myśli ustawy z 15 marca 1883 §. 114 ust. 1.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Ze stowarzyszeń.

Galicya.

III. Zjazd i Związek młynarzy galicyjskich. Na trzecim Zjeździe młynarzy we Lwowie dnia 18 b. m. przyjęto statuty, ułożone przez Dr. Bronisława Dulębę. — Jest nadzieja, że jeszcze w b. r. związek rozpocznie żywot prawny.

W skład tymczasowego Zarządu weszli: *Franciszek Schofer* jako prezes, *J. Bielawski i Karol Włodzimirski* jako zastępcy, *Zygmunt Korosteński* jako sekretarz, tudzież inni członkowie P. J. Bielawskiemu poruczono także funkcyę skarbnika, dodając mu do pomocy zastępcę w osobie *Franciszka Otockiego*, krzątającego się jak zawsze około spraw przyszłego Związku.

Poznańskie.

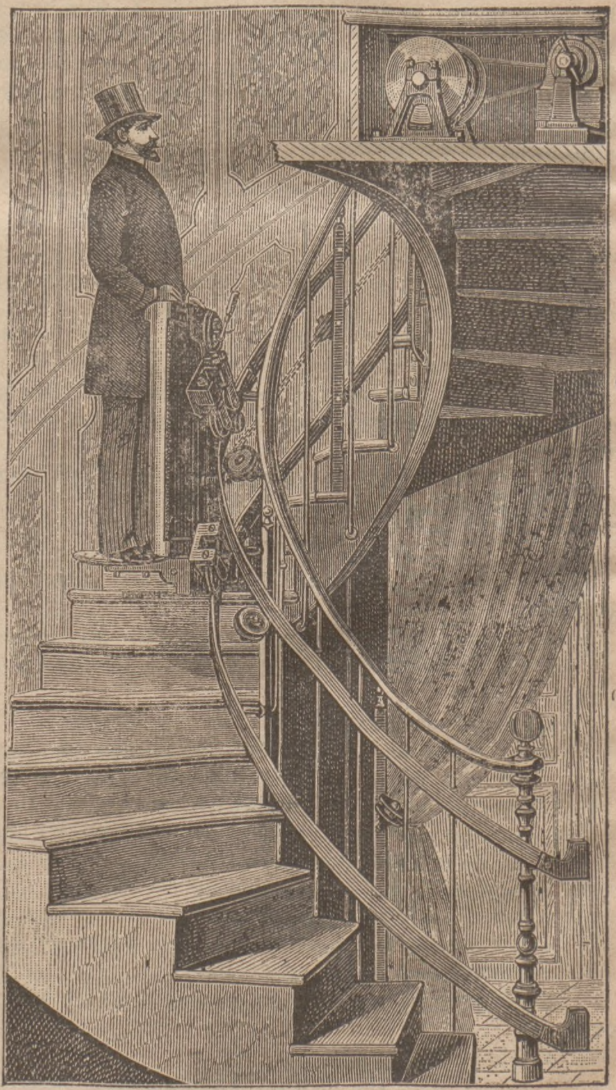
Rocznicę 25-letniego istnienia obchodzi dziś właśnie »Towarzystwo Przemysłowców« w Pleszewie. — Program uroczystości w dniu 27 b. m. obejmuje przedstawienie amatorskie, śpiewy i obrazy z żywych osób; w dniu 28 zaś odbędzie się walne zebranie; odczyt p. t. »Przemysł i handel nasz przed 25 laty, a dziś« — dyskusya, wspólny obiad, a wieczorem zabawa z tańcami.

Towarzystwo przemysłowe w Swiecu obchodziło 25-letni jubileusz dnia 11 b. m. Na program złożyły się pieśni, a między niemi piękna pieśń »Przemysł polski« tudzież przemówienia, z których zaznaczamy głównie mowę p. Wiktora Kulerskiego, redaktora »Gazety Grudziądzkiej« uroczystość zakończyła zabawa z tańcami.

Zwyczajne zebranie Tow. przemysłowców polskich w Kępnie odbyło się 18 b m.

Ze sprawozdania rocznego Towarzystwa polskiego »Nadzieja« w Hamburgu, któremu przewodniczy E. Kordylewski, a sekretarzuje Wł. Gawłowski, dowiadujemy się o trwałym rozwoju towarzystwa.

Z Technologii.

Przyrząd do wydostawania się na piętra.

Oddział II. „Dźwigni“.

Organ kraj. Towarzystwa kupców i przemysłowców we Lwowie.

Od zarządu główn. krajowego Towarzystwa kupców i przemysłowców we Lwowie.

Wobec licznych zajęć, które nastręcza towarzyszom naszym — kupcom i przemysłowcom czas powystawowy i powrót do normalnego trybu w zawodowych zajęciach, nie może im Towarzystwo nasze absorbować drogiego czasu przez zebrania; z tego więc powodu działalność swą skupia na razie głównie w sprawach administracyjnych; — obserwuje jednak ruch przemysłowo-handlowy, ażeby w stosownym czasie wystąpić z odpowiednimi wnioskami i przeprowadzić je.

Na *Zjazd kupców polskich* w Poznaniu posłaliśmy telegram ze słowem pozdrowienia dla braci: »Szczęść Boże!« — Poniżej podajemy ustawy nowo utworzonego na owym zjeździe »Związku kupców w Poznaniu“, które zapewne zainteresują bardzo naszych członków.

Ustawy Związku kupców polskich w Poznaniu.

Cel i siedziba.

§ 1.

Cel związku: Porozumiewanie się, informowanie i pomaganie we wszystkich sprawach kupiectwa i przemysłu mającego z kupiectwem styczność. Sprawy polityczne wykluczają się.

Siedzibą związku jest miasto Poznań.

Organizacya.

§ 2.

Do związku rozciągającego się na całe państwo niemieckie należeć mogą tylko nieposzlakowani samodzielni kupcy i paokurzyści tychże.

Władzami związku jest zarząd i walne zebranie.

Zarząd.

§ 3.

Zarząd składa się z przewodniczącego, tegoż zastępcy, skarbnika i sześciu członków. Przewodniczący, zastępca tegoż i skarbnik winni o ile możności mieszkać w Poznaniu.

§ 4.

Członków zarządu wybiera walne zebranie na trzy lata. Zarządowi służy prawo kooptacyi w razie ubycia którego z członków w przeciągu roku. Kooptacyą przedstawia się do zatwierdzenia walnemu zebraniu.

§ 5.

a) Zarząd zawiaduje sprawami związku i wykonuje uchwały walnego zebrania,
b) oznacza czas i miejsce walnego zebrania,
c) zdaje corocznie na walnem zebraniu sprawozdanie z czynności swych,
d) skarbnik zdaje sprawozdanie z obrotu i stanu kasy,
e) przyjmuje członków,
f) odbywa posiedzenia przynajmniej raz na miesiąc,

Przewodniczący reprezentuje związek na zewnątrz.

§ 6.

Do stanowienia uchwał i kooptacyi potrzebną jest obecność najmniej czterech członków. Jeżeli zebranie zarządu dla braku kompletu nie przyjdzie do skutku, natenczas następne w przeciągu ośmiu dni zwołać się mające decyduje bez względu na ilość obecnych członków.

Uchwały zapadają większością głosów, w razie równości rozstrzyga głos przewodniczącego.

Zarząd kooptuje tajnem głosowaniem; w razie równości głosów rozstrzyga los.

§ 7.

Podstawą czynności zarządu jest regulamin zatwierdzony przez walne zebranie.

Walne zebranie.

§ 8.

Walne zebranie zwyczajne odbywa się w miesiącu czerwcu corocznie w miejscu przez zarząd oznaczonym. Nadzwyczajne zebranie ma prawo zwołać zarząd każdego czasu; zobowiązany jest to uczynić w przeciągu 2 tygodni na żądanie najmniej trzeciej części członków. Walne zebranie zwołuje się listownie.

§ 9.

Walne zebranie stanowi o sprawach umieszczonych na porządku dziennym, wybiera eventl. potwierdza członków zarządu, wybiera komisyą celem sprawdzenia rachunków, ma prawo wykluczenia członków, rozstrzyga o zmianie ustaw i rozwiązaniu związku, o zmniejszeniu lub podwyższeniu składki.

Wnioski członków, które mają być postawione na porządku dziennym należy poprzednio przesłać trzy tygodnie przed walnem zebraniem zarządowi

§ 10.

Uchwały zapadają większością głosów. Wybory na członków zarządu odbywają się kartkami absolutną większością głosów.

Kasa związku.

§ 11.

Kasą związku zawiaduje skarbnik zobowiązany do prowadzenia osobnych książek.

§ 12.

Komisyi rewizyjnej przysługuje każdego czasu prawo rewizyi kasy i ksiąg związkowych.

Prawa i obowiązki członków.

§ 13.

Chcący zostać członkiem związku winien zgłosić się do przewodniczącego; oddalonemu z wnioskiem o przyjęcie służy prawo odniesienia się do walnego zebrania.

§ 14.

Członkowi przysługuje prawo korzystania w całej pełni z urządzeń i ułatwień związku.

§ 15.

Na cele związku opłaca każdy członek wstępnego marek pięć i rocznej składki z góry marek sześć ewentualnie i większej.

§ 16.

Członek nie opłacający składek po dwukrotnem napomnieniu zostaje wykluczonym. Występujący traci wszelkie prawa do majątku związku.

§ 17.

W razie rozwiązania związku przechodzi majątek tegoż na Towarzystwo Pomocy Naukowej imienia Karola Marcinkowskiego i to na fundusz żelazny.

Nagrody na Wystawie lwowskiej

przyznane przez Komitet sędziów.

Grupa I.

Rolnictwo.

(Ciąg dalszy).

Medal bronzowy państwowy.

Kniaź Puzyna i hr. Borkowski za ziemiopłody Zakład w Drohowyżu za narzędzia rolnicze i wozy gospodarskie. Fabryka kos w Judenburgu za kosy. Kron i Neutra z Wiednia za śrótowniki. Zarząd gospod. w Niżniowie za ziemiopłody. Al. Hulimka za zboża w ziarnie i kłosach. B. Wierzchlejski za ziemiopłody. Dyr. Świeżawski z Jagielnicy i Dyr. Bielski z Kobiernicy za wykonane w szkole okazy, ułatwiające uczniom naukę rolnictwa. A Schnell, E. Lityński, J. Kopestyński, I. hr. Krasicki, Zdz. Skrzyński i ks. I. Broda za ziemiopłody. R. Wojciechowski za ziemiopłody szczególnie groch. St. Pawlikowski za rzepak i pszenicę banatkę. A. Obertyński za pszenicę. Fr. Kamiński za zestawienie plonów kartofli. Lilien E. za tabele statystyczne. Państwo Brody, Hr. Mierowa i Obertyński za ziemiopłody. Ks. Kruszelnicki za tytoń. I. Vivien za zboża. M. Straszewski za pszenicę. S. br. Brunicki za plany komasacyi. Bank rolniczy we Lwowie. za zestawienie cen zboża. Jan Paygert za sprzęty i narzędzia gospodarskie. J ks. Sapiecha i Dąbski z Rudnik za torf. Piotr Szczepański za jęczmień i pszenicę. Romanowski, W. Barański, Boniecki M. Mochnacki, T. Starzyński i Wiktor za pszenicę A. Dąbski za okazy zbóż. F. Podolski i K. Holzer za ziemiopłody. S. Tauszyński za rzepak i pszenicę banatkę, K. Kłosiński za żyto polskie. Kapliński z Machnówka za nasiona zbóż. I. Żukiewicz za ziemiopłody. Pietsch za wialnię. Tad. Fedorowicz z Klebanówki za przenicę. A. Tabaczyński z Wróblowic za pszenicę i jęczmień. Szczęsny hr. Koziebrodzki z Chlebowic, za żyto. Zarząd gospod. w Wierzbicy (p. Rawa) i R. hr. Michałowski za okazy zbóż. I. Gizowski i St. Irsay za owies. Zofia hr. Wallis, I. Biliński i Żuk. Skarzewski za ziemiopłody.

Medal bronzowy kom. wyst :

Za przysyłanie sprawozdań gospodarskich przez lat 20: Kazimierz Bielański w Turzem, Antoni Boczkowski w Dziewiętnikach, Miecz. Konopacki w Kobylu, Ant. Brzuszkiewicz w Chorostkowie, Leon Krokowski, Edmund Lityński w Litwinowie, Henryk Mierzański w Dubowicy, Józef Nowosielecki w Grąziowej, Oktaw Sala w Wysocku, Oskar Schnell w Firlejówce.

Medal bronzowy Towarzystw gospodarskich.

Antoniowa hr. Potocka z Olszy za buraki pastewne. T. Żółtowski z Poznańskiego za żyto. W. Korzenny z Brzozdowiec za ziemiopłody. Adam Jordan za pszenicę. Zarząd gospod. w Gosprzydowej za owies. Kaz. Denker i Aug. hr. Breza za żyto. Piotr Gromala za ziemiopłody. Kółka rolnicze w Królówce (Bochnia), w Chatkach (Brzeżany), w Monasterzyskach, w Wiązownicy (Jarosław), w Rymanowie, w Posadzie górnej (Sanok), w Krościenku (N. Sącz), w Łuce wielkiej (Tarnopol) i w Łozowej (Tarnopol) za rozpowszechnianie szlachetnych gatunków nasion, używanie nawozów sztucznych, popieranie asekuracyi, zakładanie sklepików i w ogóle za pożyteczną działalność w kierunku ekonomicznem. Niezabitowski Ludwik z Głębokiej za przedstawienie rozwoju niezmiarki. Molicki z Krakowa za praktyczną rachunkowość gospodarską. Gubrynowicz i Schmidt za wystawienie polskich dzieł gospodarskich. Kazimierz Slipko z Rohatyna za pługi. Ciszkiewicz z Warszawy za torf. Dominik Kwiatkowski za plewnik. Szulakiewicz z Bóbrki za pługi i brony A. Rech z Lubaczowa za pługi. P. Fröhlich z Sącza za brony. Tadeusz Bohdan za żyto. Rozalia Truskolawska i Paweł Harkawy za ziemiopłody. Konst. Ładomirski za kukurudzę Jan Jarmołowicz za przędzę. Michał Karczmarz za jęczmień. Wojciech Sarna za ziemiopłody. Jan Paygert za przedstawioną mapę gospodarstwa włościańskiego P. Prystawskiego z Streptowa.

Listy pochwalne Komitetu wystawy.

M. Zajączkowski za plany budynków gospodarskich. Zarząd gospod. w Tłumaczu za torf. Powiatowe towarzystwo handlowe we Lwowie za podjęcie pożytecznej dla ludu działalności. Nay w Peszcie za narzędzia gospodarskie. Józef Rolle w Sędziszowie za staranne zestawienie rachunków gospodarskich. Stark za nawozy sztuczne. L hr. Grocholski za wapno nawozowe. Ign. hr. Krasicki za torf. K. Jaworski, M. Krzyżanowski, Teodor Jüngst i St. Dąbski za pszenicę. J. Schmitt za ziarna. K. Spiech za młyn domowy. Budziński za kukurudzę. J. Wrtel za mak. M. Mniszek za groch. M. Bokosowski za pszenicę A. Abgarowicz za ziemiopłody. Oskar Sittauer za nasiona. Stefan Czajkowski z Drohopola za fasolę (z Kółka roln.) Stan. Opiało z Nowosielec za pszenicę i jęczmień (z Kółka roln) J. Klapkowski z Komborni za orkisz (z Kółka roln.) Kaj. Tabisz z Podzameczka za kukurudzę (z Kółka roln.) D. n.

Chiński kit Szio-Liao.

(Z dziedziny technologii).

Chińczycy, według »Journal de l'épicerie« wyrabiają doskonały kit, który nietylko zastąpić może korzystnie zwykle używany klej, ale nadto nadaje się do trwałego zlepiania gipsu, marmuru, porcelany, kamienia, kamionki itp. Składa się według wagi: z proszkowanego wapna gaszonego 54, proszkowanego ałunu 6, świeżej, dobrze wymięszanej krwi bydlęcej 40. Tè składniki mięsza się doskonale i przerabia tak długo, aż utworzą jednostajną masę tęgości świeżego kitu szklarskiego. W tym stanie użyć jej można w miejsce kitu lub kleju; w stanie bardziej płynnym służy do pociągania najrozmaitszych przedmiotów, chroniąc je od wpływu powietrza i wilgoci. Tektura pociągnięta dwa lub trzy razy tą masą staje się twardą jak drzewo i podobnież wytrzymałą. Przed ponownem pociągnięciem należy jednak poprzednią powłokę dokładnie osuszyć.

Chińczycy używają tej mięszaniny do pokostowania całych domów, beczek służących do transportu oliwy lub innych płynów, jakoteż i pomniejszych wyrobów — a wiadomo, jak dobrze klejone są wyroby chińskie i jak znakomicie opierają się wpływom wilgoci.

Z handlu Stanisławy Pösl we Lwowie plac Bernardyński l. 17.

Wyroby koszykarskie.

Kosze do zakupna na mieście dla sług i galanteryjne dla pań, do przechowywania bielizny, na papiery, na noże stołowe, na kwiaty zwyczajne i bambusowe, fantastyczne i ręczne na bukiety dla drużek, na roboty damskie; kasetki, sztelarze na nuty, walizki i kufry do podróży, wózki dziecinne, trzepaczki do sukien i mebli i wszelkie inne wyroby we wielkim wyborze.

Wyroby szczotkarskie.

Szczotki do zamiatania, woskowania, czyszczenia odzieży i obuwia, czesania, do bielenia, do koni, lamp, dla gorzelń, szczotki ryżowe do szurowania, do zamiatania, do sukien i klozetów i wszelkie inne w zakres szczotkarstwa wchodzące wyroby.

Wyroby z drzewa bednarskie, stolarskie i tokarskie.

Konewki, balie, cebrzyki, dzieżki, beczki, szafliki, skopce, putnie, faski na ser i masło itp. Stolnice, stolniczki do siekania mięsa, sztelarze na pokrywy, pułki na naczynia, stojące i wiszące; ławki, krzesła, stoły itp. Politerowane cukierniczki, solniczki, korzeniarki, kasetki na noże stołowe itp. Talerze na chleb z napisami rzeźbionemi: *„Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj“* albo *„Czem chata bogata, tem rada“*; wałki, wieszadła na ręczniki, stołeczki składane lekkie na gurtach, kręgle dziecinne, miski toczone, łyżki, chochle. Krążki do krzeseł plecionych Maczugi, przyrząd do gimnastyki. Naczynia z masy drzewnej, jako to: Zlewniki, putnie dla bydła, szafliki, miski Sita do mąki, cukru i fasowania. Pudła do pakowania kapeluszy, kwiatów, sukien itp. Zabawki dziecinne tanie i ładne. Wreszcie koszyki na kwiaty cynowane.

Wszystko po możliwie najniższych cenach poleca

St. Pösl pl. Bernardyński l. 17.

Na żądanie może być towar, zamówiony w moim handlu, dopakowanym **w ekspedycyi towarów na prowincyę Wgo Pana Jana Schumanna pl. Bernardyński l. 14.** 3—?

Leonard Solecki

ul. Batorego l. 2. we Lwowie.

Znacznie obniżyłem cenę kupna:

1 kl. cukru w głowie	32	ct.
1 kl. » częściowo	33	»
1 kl. » w kostkach	34	»
1 kl. » w mączce	34	»
1 kl. słoniny wędzonej	66	»
1 kl. smalcu bezwonnego	66	»
1 kl. bryndzy liptawskiej	72	»
1 kl. masła deserowego	1·28	»
1 kl. » pysznego do potraw	1·—	»
1 kl. miodu — — — —	64	»
1 słoik konfitur każdego gatunku	50	»

Szczególnie polecam herbatę »Melange de London« aromatyczną, dobrze naciągającą ½ kl. 3 zł. — Znakomite kawy od 1·60 do 2·16. przy odbiorze 1 klg. opust 6 ct. Na prowincyę wysyłam w 5-kgr. woreczkach bez opustu franco do każdej stacyi pocztowej.

Drzewo bukowe grube, łupane, suche sąg 4-metrowy pełnej miary 14 zł. 50 ct. z dostawą do domu.

Przypominam Szanownej P. T. Publiczności, że w Niedziele i Święta mam cały dzień sklep zamknięty.

Polecając się łaskawym rozkazom, kreślę się 2—2

z pełnym szacunkiem

Leonard Solecki.

Jedyny we Lwowie wyłączny

Skład kołder i materaców

własnego wyrobu pod firmą

Józef Schuster

ulica Kopernika l. 7.

poleca swoje wyroby bez konkurencyi najtaniej. 2—2

KANTOR WYMIANY

c. k. up. gal. akc. Banku hipotecznego

Kupuje i sprzedaje wszelkiego rodzaju papiery wart. i monety po kursie dziennym najdokładniejsz. nie licząc żadnej prowizyi

Jako dobrą i pewną lokacyę poleca

- 4½% listy hipoteczne
- 5% listy hipoteczne premiowane
- 5% „ „ bez premii
- 4% listy Towarz. kredytowego ziemskiego
- 4½% „ Banku krajowego
- 4% listy Banku krajowego
- 5% obligacye komunalne Bankn krajowego
- 4½% pożyczkę krajową galicyjską
- 4% pożyczkę krajową galicyjską koronową
- 4% pożyczkę propinacyjną galicyjską
- 5% „ „ bukowińską
- 4½% pożyczkę węgierskiej kolei państwowej
- 4½% „ propinacyjną węgierską
- 4% węgierskie obligacye indemnizacyjne,

które to papiery jako też inne Kantor wym. Banku hip. zawsze nabywa i sprzedaje po cenach najkorzystniejszych.

Uwaga: Kantor wymiany Banku hipotecznego przyjmuje od P. T. kupujących wszelkie **wylosowane,** a **już płatne miejscowe** papiery wartościowe, tudzież **zapadłe kupony za gotówkę, bez wszelkiego potrącenia,** zaś **zamiejscowe** jedynie za potrąceniem rzeczywistych kosztów.

Do efektów, u których wyczerpały się kupony, dostarcza nowych arkuszy kuponowych, za zwrotem kosztów, które sam ponosi. 6—12

Głosy prasy.

„Świat« krakowski z 1. i „Myśl“ z 15. Sierpnia piszą:

»Kto chce dzieciom sprawić istotną przyjemność, niech się zaopatrzy w zabawki w magazynie pod firmą

Kauczyński i Oberski

Lwów, ul. Karola Ludwika l. 7.

którzy posiadają ich wybór olbrzymi, odpowiedni dla chłopczyków i dziewczynek, zwłaszcza, że w składzie tym każdy towar odznacza się dobrocią i niezwykłą taniością«.

2—3 **Cenniki ilustrowane gratis.**

Z drukarni W. A. Szyjkowskiego we Lwowie ul. Kopernika l. 5.